

Plan van aanpak

kerngericht werken en overheidsparticipatie

Inleiding

In september hebben we uw gemeenteraad een aantal kaders voorgelegd betreffende het kerngericht werken en overheidsparticipatie. Na de behandeling en instemming hiervan in uw raad zijn we aan de slag gegaan met de concretisering van het plan; welke stappen moeten we in 2018 gaan zetten om vorm te geven aan de basis van de kaderstelling? Wat mist er nu en waar willen we naar toe? In dit plan van aanpak vindt u de uitwerking hiervan.

Met dit plan van aanpak gaan we samen een ontwikkeltraject in. We gaan als gemeente, samen met alle benoemde (en misschien ook nog ongenoemde partners) een nieuwe richting in. We kunnen niet altijd precies voorspellen hoe die er uit gaat zien, waar tegenaan gelopen gaat worden, en hoe we daar mee om moeten gaan. Met dit in het achterhoofd hebben we er nadrukkelijk voor gekozen om niet alles helemaal dicht te timmeren en een overvloed aan regels op te stellen. We willen, binnen de gestelde kaders, beweeg- en improvisatieruimte hebben om soepel om te kunnen gaan met wat op ons pad komt. Zo kunnen we zo goed mogelijk invulling geven aan wat er nodig blijkt om het kerngericht werken en overheidsparticipatie tot een succes te maken. Op deze manier kunnen we gelijk aan de slag en enthousiasme en daadkracht uitstralen, om zo iedereen binnen zowel de gemeente als de gemeenschap mee te krijgen.

Het collegeprogramma 2014-2018 heeft de veelzeggende naam 'Van gemeente naar gemeenschap' en noemt het stimuleren van bewoners om actief deel te nemen aan het beheer van de openbare ruimte als één van de hoofddoelen. Kerngericht werken en overheidsparticipatie maken dit mogelijk zoals nog niet eerder is gebeurd in de gemeente Steenbergen. De gemeente wordt, nog meer dan zij al is, een betrouwbare, benaderbare en transparante partner voor de inwoners van Steenbergen. Er wordt werk van gemaakt om initiatieven vanuit de samenleving te stimuleren en proactief op te halen. Daarnaast halen we de behoeften van de kernen en de mensen daarin actief naar binnen. Hiermee is een sterke overlap te zien met de voorgenomen organisatieontwikkeling en de daarin benoemde doelstellingen om van buiten naar binnen te werken en het participatief werken in te bedden. Bij de uitvoer van dit plan van aanpak houden we op flexibele wijze rekening met het voorgenomen sturingsmodel van de gemeente Steenbergen. Ook sluiten we aan op het gemeentelijke communicatiebeleid ('Communicatie is alles, alles is communicatie'). Hierin zijn dialoog en participatie speerpunten. Dit betekent dat er via communicatie een actieve bijdrage wordt geleverd aan de verbinding met de stad en de kernen. Ook moet communicatie gericht zijn op wederzijdse betrokkenheid en verantwoordelijkheid. Uit het Rekenkameronderzoek Communicatie 2016 blijkt dat dit streven te herkennen is, maar de uitvoering nog niet vlekkeloos verloopt. De verbinding tussen het communicatiebeleid en het kerngericht werken is hier dan ook erg groot en kan elkaar versterken.

Tijdens de algemene beschouwingen van de perspectiefnota 2017-2021 heeft de Gewoon Lokaal – fractie in een motie opgeroepen om 'geïnspireerd door de gemeente Tholen, een stimuleringsfonds Samenleven in het leven roepen. Dit fonds is bestemd voor initiatieven vanuit de samenleving gericht op: jeugdzorg en passend onderwijs, ouderen, uitkeringsgerechtigden, leefbaarheid en fysieke leefomgeving en participatie.' Aan deze motie wordt in dit plan van aanpak, met de inrichting van het

initiatievenfonds, invulling gegeven. Er is meerdere keren contact geweest met de betrokken ambtenaren uit Tholen. Deze input is meegenomen bij de inrichting van het Steenbergse initiatievenfonds. Daarnaast is meerdere keren overleg geweest met de coördinator dorpsgericht werken in Drimmelen. Hier hebben we veel inspiratie uit gehaald voor de inrichting van ons eigen systeem van kerngericht werken. Ook in de Brabantse Wal-gemeenten is inspiratie opgedaan. We zijn ten slotte ook in gesprek met adviseurs van het programma Sociale Veerkracht van de provincie Noord-Brabant. In 2018 willen we in samenwerking met dit programma over gaan op concrete stappen zoals trainingen, werkbezoeken en kennisuitwisseling over thema's als overheidsparticipatie, sociale veerkracht en het kleine kernen-beleid.

Het systeem van kerngericht werken faciliteert grote maatschappelijke en beleidsmatige trends zoals de doedemocratie, decentralisatie (zowel de huidige als mogelijke toekomstige), de toekomstige Omgevingswet, sociale problematiek van nu en de toekomst (bijvoorbeeld eenzaamheid en de effecten van vergrijzing), en de nieuwe eisen die de participatiesamenleving stelt aan de mensen. Daarnaast sorteren we hiermee voor op de Right to Challenge-regeling, het uitdaagrecht voor inwoners voor de uitvoering van collectieve voorzieningen in de buurt. Dit uitdaagrecht is in het regeerakkoord 2017-2021 vastgelegd.

Leeswijzer

Dit plan van aanpak bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel is *Wat gaan we doen?*, en het tweede onderdeel is *Hoe gaan we het doen?*

In het onderdeel *Wat gaan we doen?* starten we met het uitleggen wat we willen gaan doen in dit plan van aanpak, en wat we er mee willen bereiken. Hierin wordt uitgelegd wat kerngericht werken en overheidsparticipatie inhoudt, wat de functie van de kwartiermaker is, wat dit plan van aanpak voor de gemeente als organisatie betekent, en wat we qua communicatie van plan zijn. Het gaat hier dus om wat we gaan doen, en waarom.

In het onderdeel *Hoe gaan we het doen?* wordt vervolgens uitgewerkt hoe we deze zaken willen gaan uitvoeren. Wat gaat de kwartiermaker bijvoorbeeld precies doen, hoe richten we het initiatievenfonds in, en hoe pakken we de communicatie concreet aan. Hier gaat het er dus om *hoe* we het gaan doen.

Het tweede onderdeel *Hoe gaan we het doen?*, is dus de praktische uitwerking van het eerste onderdeel.

Naast deze twee onderdelen zijn er een aantal bijlagen opgenomen, waaronder het functieprofiel en de opdracht voor de kwartiermaker, een financieel overzicht, en een eerste voorstel voor een nieuw initiatievenproces. In de tekst wordt waar nodig verwezen naar de desbetreffende bijlagen.

Wat gaan we doen?

Kerngericht werken

Kerngericht werken is een manier van werken, waarbij samenwerking centraal staat. Binnen het kerngericht werken ontstaat in en tussen de kernen een sterk netwerk van partners, met een sterke lokale samenleving als gezamenlijk doel. De beoogde partners binnen dit netwerk zijn bijvoorbeeld de gemeente, bewoners(groepen), dorps- en stadsraden¹, zorg- en welzijnsorganisaties, wijkzusters, jongerenwerk, woningstichtingen, politie (vooral de wijkagenten), brandweer, buurtpreventienetwerken, (sport)verenigen, etc. We zorgen niet alleen dat de verschillende partners elkaar steeds beter gaan vinden. Ook wordt toegewerkt naar een intensieve(re) samenwerking tussen gemeente, bewonersgroepen/dorps- en stadsraden en wijkteams (zowel fysiek als sociaal). Samenspel en overleg tussen deze drie groepen kunnen een relatief compleet beeld geven van de leefbaarheid in de desbetreffende kern en de mogelijke wensen en problemen. In deze driehoek kunnen we vervolgens ook naar oplossingen en verbeterpunten zoeken (waar nodig in samenwerking met overige partners).

Overheidsparticipatie

Met het begrip overheidsparticipatie bedoelen we de aansluiting van de gemeente op burgerinitiatieven. Wanneer inwoners een initiatief kijken we als gemeente hoe we dit initiatief het beste kunnen ondersteunen en faciliteren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van een plan voor de verbetering van de leefbaarheid, de aanpassing van de leefomgeving of de verhoging van de sociale veiligheid. Het ondersteunen van een initiatief kan door financiële ondersteuning, maar ook door bijvoorbeeld het aanpassen van beleidsplannen, het inzetten van het netwerk of het delen van expertise.

Kerngericht werken en overheidsparticipatie

Naast de algehele verbetering van de leefbaarheid en (sociale) veiligheid van de kernen, heeft het kerngericht werken ook grote voordelen voor overheidsparticipatie. De partners kunnen, eventueel door verdere training, waardevolle bijdragen leveren aan het herkennen, stimuleren en faciliteren van initiatieven. Daarnaast wordt binnen het netwerk makkelijk(er) gezocht worden naar eventuele partners, draagvlak en financiering van initiatieven. Zeker na verloop van tijd, wanneer de netwerken sterker worden, zullen de spelers elkaar beter weten te vinden. Ook zal de kwartiermaker steeds bekender worden bij en met de leden van de gemeenschap. Dit kan grote voordelen hebben voor het tot stand komen en tot uitvoer brengen van initiatieven.

Kwartiermaker

Om het kerngericht werken en overheidsparticipatie te laten landen, vooral binnen maar ook buiten de ambtelijke organisatie, starten we na goedkeuring van dit plan van aanpak zo snel mogelijk met de werving van een kwartiermaker. Zoals aangegeven in de kaderstelling gaat het om een tijdelijke aanstelling (drie jaar) van 0.66 fte (24 uur). De kwartiermaker wordt verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit plan van aanpak en alle taken die hem of haar hierin zijn bedeed. De belangrijkste taak van de kwartiermaker worden het laten landen van het kerngericht werken in zowel gemeente als gemeenschap. Ook het opzetten van, en uitvoering geven aan, het hieronder beschreven proces

---

¹ Onder 'dorps- of stadsraden' of 'raden' verstaan we in dit plan van aanpak de volgende groepen: Dorpsraad Kruisland, Dorpsraad Dinteloord, Dorpsraad Nieuw-Vossemeer, Dorpsraad Welberg, Stichting Leefbaarheid De Heen, en de Stadsraad Steenbergen.

voor overheidsparticipatie wordt een kerntaak. Het functieprofiel en de opdrachtomschrijving van de kwartiermaker zijn als bijlage bijgevoegd (respectievelijk bijlage 1 en 2) . De kwartiermaker komt te werken binnen het team sociaal domein.

Kerngericht werken, overheidsparticipatie en de kwaliteitsimpuls welzijnswerk

Het kerngericht werken en overheidsparticipatie hebben een sterke samenhang met de kwaliteitsimpuls welzijnswerk; beiden werken namelijk aan een weerbare samenleving met een sterk voorliggend veld. Het spreekt dan ook voor zich dat de kwartiermaker en de manager nauw gaan samenwerken. Aan de ene kant kunnen we op deze manier de leefbaarheid, veiligheid en sociale betrokkenheid in de kernen verbeteren. Aan de andere kant kunnen we sociale initiatieven ook meer en beter faciliteren. Belangrijk hierbij is het sociale kernteam dat gevormd gaat worden door de (nog aan te stellen) manager van de nieuwe welzijnsinstelling en die in de kernen komt te werken.² Deze professionals uit het sociale domein zullen hun kern en de mensen daarin leren kennen en daarmee doelgerichter en persoonlijker kunnen werken. Door ook de samenwerking met de fysieke wijkteams aan te gaan, ontstaat er een breed netwerk en een compleet overzicht van de situatie en de behoeftes van een kern. Daarnaast kan de manager een waardevolle adviesrol spelen bij de beoordeling en uitvoering van initiatieven binnen het sociale domein. Vanwege de extra nadruk die we leggen op het stimuleren en uitvoeren van initiatieven binnen het sociale domein is een goede samenwerking tussen de kwartiermaker en de manager, maar ook de betrokken beleidsmedewerker, essentieel. In de tabel hieronder staat een overzicht van de kerntaken van de kwartiermaker kerngericht werken en de manager van de welzijnsinstelling. De taken van de kwartiermaker worden in dit plan van aanpak verder uitgewerkt.

*Overzicht kerntaken kwartiermaker kerngericht werken en manager welzijn.*³

Kwartiermaker kerngericht werken	Manager welzijn
Het laten landen van het kerngericht werken binnen de ambtelijke organisatie	Het formeren van het sociale wijkteam
Ambtenaren begeleiden, inspireren, stimuleren en aanjagen rondom kerngericht werken en overheidsparticipatie	Het uitwerken en verder ontwikkelen van de inhoudelijke speerpunten van de kwaliteitsimpuls welzijnswerk
Het opzetten van het initiatievenproces en het initiatievenfonds	Ophalen welke behoeftes er binnen het sociale domein leven in de kernen
Een kernpositie innemen in het initiatievenproces	Uitzoeken welke rol lokale partners en inwoners kunnen spelen binnen de kwaliteitsimpuls
Samen met de dorps- en stadsraden kijken naar hun rol binnen het kerngericht werken	Zorg dragen voor de borging van de lokale binding (ook in de dorpen en buurtschappen)
De kwaliteit van de verbindingen in en tussen de dorpskernen stimuleren	Opzetten van werkprocessen en taakverdeling binnen de nieuwe welzijnsorganisatie
De samenleving wegwijs maken in het kerngericht werken en stimuleren hier samen het beste uit te halen	De samenwerking tussen de welzijnsorganisatie aan de ene kant, en de fysieke wijkteams en de kwartiermaker kerngericht werken aan de andere kant vormgeven.

² Meer informatie over dit wijkteam en de nieuwe welzijnsinstelling is te vinden in het 'Plan van aanpak kwaliteitsimpuls Welzijnswerk'.

³ Deze taakverdeling staat nog niet onherroepelijk vast, maar geeft een indicatie van de werkzaamheden van beiden functies. We gaan de exacte werkverdeling in samenspraak verder ontwikkelen.

Cultuuromslag binnen de gemeente

We slaan met het kerngericht werken als gemeente en als gemeenschap een nieuwe weg in. We vinden het belangrijk dat we binnen dit verandertraject bewegingsruimte hebben om met elkaar te kijken hoe we de zaken het beste aan kunnen pakken. Zo kunnen we zaken die niet blijken te werken uit het proces halen, en dingen die we blijken te missen toevoegen. Dit betekent dat we nadrukkelijk niet alles dichttimmeren met regels en beleid. Dit plan van aanpak is een eerste stap om naar een succesvol systeem van kerngericht werken te komen. Het is dus geen vastomlijnd stappenplan waar niet van afgeweken kan worden.

Cultuuromslag

Om een succes te maken van het kerngericht werken en, vooral, van overheidsparticipatie, is een cultuuromslag nodig binnen de ambtelijke organisatie. Dit wordt de hoofdtaak van de kwartiermaker. Momenteel wordt er over het algemeen niet structureel gewerkt met overheidsparticipatie en wordt het niet zo goed gefaciliteerd als we graag zouden willen. Er moet binnen de gemeente meer aandacht zijn voor het meer de regie los leren laten, meer open staan voor initiatieven en samenwerking, en van denken in problemen naar denken in mogelijkheden. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat de manier van denken zeker niet het enige knelpunt is. De ambtenaren gaan nu ook al met initiatieven aan de slag, maar velen hiervan komen door te hoge werkdruk niet goed van de grond. Dit punt is ook duidelijk teruggekomen in gesprekken met de dorps- en stadsraden. Door de kwartiermaker een coördinerende en initiërende rol te geven binnen de overheidsparticipatie en de nieuwe manier van denken samen te omarmen en eigen te maken, kunnen we zowel de cultuuromslag bewerkstelligen als de werklast beter verdelen.

In de kaderstelling benoemen we dat bewoners meer betrokken worden bij het maken van beleid en het nemen van besluiten; zowel meedenken (beleid) als meedoen (participatie). We ontwikkelen de precieze invulling hiervan gaandeweg. Een belangrijk onderdeel hiervan is de cultuuromslag binnen de organisatie; het idee is immers dat ambtenaren, al dan niet via de kwartiermaker, het betrekken van bewoners die geraakt worden door hun beleid als vanzelfsprekend gaan ervaren. Aan de andere kant moeten we hier ook niet te veel in doorslaan; de ervaring leert dat de meeste inwoners simpelweg niet geïnteresseerd zijn om met regelmaat te dienen als klankbordgroep voor beleid. Uit de bijeenkomsten met de dorps- en stadsraden is gebleken dat ze vooral geïnteresseerd zijn in praktische zaken (het zijn 'doeners'), en daar moeten we dan ook op inspelen. Voor het meedenken over abstractere zaken en beleid, bijvoorbeeld langetermijnvisies, kan het hieronder genoemde burgerpanel een zeer waardevol instrument zijn.

Verbinding van het sociale en fysieke domein

Het samenspel tussen de bestaande fysieke wijkteams en het nieuwe sociale team verdient extra aandacht. Door effectief samenspel tussen deze teams van professionals die goed bekend zijn met hun kern, kunnen we een zo compleet mogelijk beeld krijgen van de leefbaarheid in de kernen. Beide teams kunnen elkaar aanvullen, door het signaleren van problemen in de wijk en deze samen doelgericht en praktisch op te pakken. Ook kunnen de fysieke wijkteams meer gaan fungeren als aanspreekpunt/doorverwijzer (bijvoorbeeld naar het sociale team, maar ook naar de kwartiermaker).

Communicatie

Communicatie is een essentieel onderdeel van dit proces. We gaan de komende jaren een groot veranderproces in. Dit heeft een directe invloed op de relatie tussen de inwoners en de gemeente.

Hierbij is heldere communicatie van groot belang. Op deze manier kunnen we inwoners op de hoogte te stellen van de veranderingen binnen het kerngericht werken en overheidsparticipatie. Hier kunnen we ons sterk richten op de mogelijkheden die het oplevert voor de inwoners van Steenbergen.

We gaan voor een directer contact met de inwoners. Hierbij haken we aan op het nieuwe communicatiebeleid. Daarvoor gaan we aan de slag met een burgerpanel. Op deze manier kunnen we groepen inwoners doelgericht en interactief bevragen en informeren over allerlei onderwerpen. Ook kunnen we bijvoorbeeld proactief kernen bevragen wat er bij hen speelt en waar behoefte aan is, en hoe er over bepaalde beleidskwesties en initiatieven wordt gedacht.

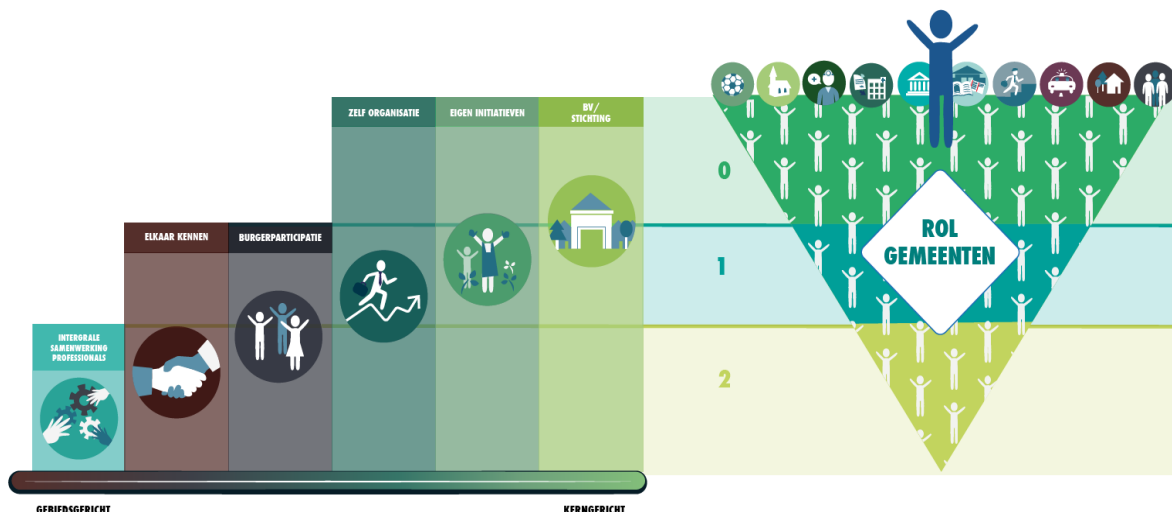
Overheidsparticipatie

Met de nieuwe nadruk op overheidsparticipatie gaan we, onder andere, het voorliggend veld versterken door meer participatie en sterkere netwerken in de kernen. Hiermee leggen we de basis voor het beter opvangen van sociale problematiek, preventief in plaats van reactief werken, en het verbeteren van de (sociale) veiligheid, zonder te veel extra druk op de ambtelijke organisatie te leggen. In een breder perspectief kunnen we met overheidsparticipatie (en ook met het kerngericht werken) bijdragen aan meer vertrouwen in politiek en bestuur in de gemeente. Dit vertrouwen is in West-Brabant aantoonbaar lager dan in de rest van Brabant. Door de samenleving meer te betrekken, te faciliteren in de eigen initiatieven, en een betrouwbare partner voor de inwoners te zijn, willen we bijdragen aan de verbetering van dit vertrouwen.

Initiatieven

Inwoners met een initiatief kunnen via de kwartiermaker een beroep doen op een stimuleringsbijdrage om hun initiatief tot bloei te laten komen. We nemen hierbij het uitgangspunt dat we niet alles helemaal dicht gaan timmeren, maar juist speelruimte behouden en de initiatiefnemers niet afschrikken met pagina's vol strenge criteria; het persoonlijke intake-gesprek met de kwartiermaker is hierbij cruciaal. Als gemeente gaan we de gemeenschap stimuleren om met initiatieven te komen en hier ook samen werk van te maken.

DE KRACHT VAN ÉÉN GEZAMENLIJK MODEL

Hoe gaan we het doen?

Om echt werk te maken van het kerngericht werken en overheidsparticipatie, moeten we het goed aanpakken en degelijk organiseren. Hiervoor zijn investeringen nodig op het gebied van geld, tijd en aandacht. Het is erg lastig om van te voren aan te geven hoe deze investeringen zich terug gaan verdienen; er is immers geen prijskaartje te hangen aan een sterkere samenleving en betere leefbaarheid.

Kerngericht werken

Het is binnen het kerngericht werken vooral belangrijk om te zorgen dat mensen elkaar weten te vinden en weten wat ze aan elkaar hebben. Als gemeente gaan we zorgen dat de lijntjes er liggen, zodat deze kunnen worden opgepakt als het nodig is. Voor de vormgeving van de samenwerking tussen gemeente en partners, en partners onderling, kan gedacht worden aan structurele overlegvormen, digitale platforms, informele sessies, en meet & matchbijeenkomsten. Het is hierbij essentieel dat de partners en de kwartiermaker (in zijn of haar functie als coördinator) de vrijheid hebben om te kijken waar behoefte aan is en wat werkt. Ook de samenstelling van de samenwerkingsvormen en de frequentie van samenkomst zijn zaken die in de praktijk tot uitwerking moeten komen.

Werken aan verandering

Om het kerngericht werken en overheidsparticipatie binnen de organisatie te laten landen, worden door de kwartiermaker een klankbordgroep en een stuurgroep opgezet. Exacte details zoals de werkwijzen van deze groepen, de personele samenstelling en de concrete doelstellingen worden door de kwartiermaker ingevuld wanneer deze een beter beeld heeft van de behoeften en de gemeente Steenbergen als organisatie. Bij de uitvoer van dit plan van aanpak houden we op een flexibele manier rekening met het voorgenomen sturingsmodel van de gemeente Steenbergen.

Bestuurlijk

We adviseren om het kerngericht werken toe te voegen aan de portefeuille van het college van burgemeester en wethouder en om een wethouder kerngericht werken aan te stellen. Dit zorgt namelijk voor bestuurlijke inbedding en verantwoordelijkheid. Dit vergroot de continuïteit en slagkracht van het kerngericht werken en de overheidsparticipatie. Daarnaast kan een verantwoordelijke wethouder een grote rol spelen bij het enthousiasmeren van de gemeenschap.

Het kernwethouderschap gaat een rol gaan spelen binnen het kerngericht werken; dit loopt immers goed en wordt gewaardeerd in de kernen. Momenteel zijn de kernwethouders een eerste aanspreekpunt voor de kernen om van zich te laten horen bij de gemeente. Welke rol het kernwethouderschap binnen het kerngericht werken gaat spelen, is een keuze die we aan het nieuwe college laten. Het is gebruikelijk dat een nieuw aangesteld college een eigen invulling geeft aan het kernwethouderschap, en de verhouding tot het kerngericht werken is hier onderdeel van. Het kerngericht werken en overheidsparticipatie en diens verhouding tot het kernwethouderschap worden meegenomen in de overdracht aan het nieuwe college.

Verbinding sociaal en fysiek

Binnen het kerngericht werken gaan de fysieke wijkteams een uitgebreidere rol spelen; ze worden de oren en ogen in de wijk. Leden van de teams worden getraind op het signaleren van sociale problematiek, zodat ze in samenspel met het sociale wijkteam de leefbaarheid en (sociale) veiligheid van hun werkgebied in de gaten kunnen houden. Daarnaast is ook betreffende overheidsparticipatie een rol voor ze weggelegd; samen met inwoners en de partners van kerngericht werken kunnen ze mogelijkheden voor initiatieven herkennen, mensen samenbrengen en motiveren, en initiatiefnemers in contact brengen met de kwartiermaker.

Dorpsraden

We zijn op dit moment in gesprek met de dorps- en stadsraden om samen te kijken naar hun rol in het kerngericht werken. We hebben inmiddels twee groepsbijeenkomsten gehad met vertegenwoordigers van alle raden, om hen te informeren over het kerngericht werken en overheidsparticipatie. Samen kijken we naar de rollen die de raden hierin kunnen en willen oppakken. De kwartiermaker zal een belangrijke rol spelen rondom de afspraken die gemaakt worden met de raden. We kunnen alvast zeggen dat alle raden erg positief in het proces zitten en waardevolle input leveren. De raden hebben allemaal aangegeven bepaalde rollen op te willen pakken. Elke raad krijgt hierbij de optie om, in overleg, de rollen te pakken die ze zelf willen. Elke raad is immers uniek en weet zelf het beste waar de krachten liggen.

Afhankelijk van de ervaringen in de eerste jaren en de wensen van de raden, kan in de toekomst worden gekeken naar de mogelijkheid van een kernbudget. Hiermee zouden de raden bijvoorbeeld beslissingsrecht kunnen krijgen over aanvragen tot een bepaald bedrag. Er moet eerst ervaring worden opgedaan met het kerngericht werken en overheidsparticipatie voordat gekeken kan worden naar de overgang naar een kernbudget. De optie moet wel opengehouden worden.

Afhankelijk van de rol die de raden gaan spelen en welke behoeften aan ondersteuning zij blijken te hebben op dit vlak, is er financiële ruimte voor deskundigheidsbevordering. Of hier inderdaad vraag en behoefte naar is, zal in de praktijk en in samenspraak met de raden blijken.

Initiatieven

We zetten een nieuw initiatievenproces op binnen de gemeente. De kwartiermaker gaat hier een hoofdrol in spelen. Een voorstel voor dit proces is te vinden in bijlage 4. De kwartiermaker gaat niet zelf de initiatieven begeleiden of uitvoeren, maar blijft wel stimuleren en aanjagen. De kernbegrippen van dit nieuwe proces zijn persoonlijk, snel, eenvoudig en integraal. Dit haakt aan bij de nieuwe organisatieprincipes van wendbaarheid en flexibiliteit.

In de kaderstelling hebben we aangegeven dat we als gemeente samenwerken met de partners van het kerngericht werken (zowel de beide wijkteams als andere organisaties) om actief initiatieven te stimuleren. Initiatieven worden proactief opgehaald en gefaciliteerd. In bijlage 4 staan enkele voorbeelden hoe we dit aan gaan pakken.

Als gemeente kunnen we, binnen het initiatievenproces, meerdere vormen van ondersteuning en faciliteren aanbieden. Het gaat hierbij niet alleen om geld. Er kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan:

- Het netwerk inzetten om de link naar eventuele partners voor het initiatief te leggen
- (beleids)ruimte creëren om initiatieven mogelijk maken
- Adviseren op gebieden als uitvoer van initiatieven, communicatie, het creëren van draagvlak, het zoeken naar medestanders, etc.
- Het verschaffen van een stimuleringsbijdrage
- Namens de initiatiefnemer communiceren/informereren, of de initiatiefnemer een podium bieden via de kanalen van de gemeente
- Coproductie tussen gemeente en initiatiefnemer.

In 2018 gaan we ter introductie in elke kern één initiatief tot uitvoering brengen. Op deze manier kan de kwartiermaker in de praktijk ondervinden wat er nodig is om initiatieven tot een succes te maken en zichzelf bekend maken met elke kern. Daarnaast leert elke kern op deze manier ook de kwartiermaker, de nieuwe manier van werken en de mogelijkheden die dit met zich meebrengt kennen.

Initiatievenfonds

Zoals in de kaderstelling benoemd, richten we een initiatievenfonds in in de vorm van een reserve. Deze reserve vullen we in 2018 eenmalig met een bedrag van € 100.000,- en vanaf 2019 met een jaarlijkse toevoeging van € 50.000,-. Voor de structurele toevoeging worden de in de begroting opgenomen middelen, ad € 50.000,-, voor 'burgerparticipatie in het groen' ingezet. Deze middelen worden in 2018 ook ingezet voor het vormen van de reserve, samen met een eenmalige toevoeging van € 50.000,-. Voor deze eenmalige extra toevoeging in 2018, ad € 50.000,-, zal een beroep worden gedaan op de algemene reserve. Daarnaast wordt deze reserve aangevuld door het Onttrekkingsrecht Dorpsraden ('het Kwartje', 25 cent per inwoner per kern), aangezien die structureel begrootte bijdrage hetzelfde doel nastreeft als het initiatievenfonds: het mogelijk maken van financiële bijdragen aan burgerinitiatieven. Alle inmiddels door dorps- en stadsraden gereserveerde kosten uit 'het Kwartje' worden vanzelfsprekend gehandhaafd.

Binnen het initiatieven fonds willen we het liefst geen splitsing naar beleidsveld of kern, om zo veel mogelijk vrijheid en bewegingsruimte te houden om de initiatieven die binnen komen zo goed mogelijk op te kunnen pakken. Hier van te voren scheidingen per beleidsveld of kern maken kan deze bewegingsruimte beperken. In 2018 behouden we echter de beleidsscheiding van €50.000,- voor participatie in het groen, en €50.000,- voor het overige. Reden hiervoor is dat de afdeling Beheer dit bedrag al heeft meegenomen voor de calculatie van 2018. Aan het einde van 2018 evalueren we deze splitsing en passen we deze waar nodig aan.

Na 2020 gaan we de inrichting en effectiviteit van het initiatievenfonds evalueren. Met deze evaluatie kijken we naar zaken als de besluitvorming over stimuleringsbijdragen, de hoogte van het fonds, de verdeling tussen kernen en beleidsvelden, en aantoonbare (maatschappelijke) meerwaarde van het fonds.

Stimuleringsbijdragen initiatieven

De besluitvorming over het toekennen van stimuleringsbijdragen komt te liggen bij het college en de kwartiermaker. Dit model is gebaseerd op de ervaringen uit Tholen en Drimmelen. Voor aanvragen tot €5.000,- euro krijgt de kwartiermaker zelf de vrijheid om deze toe te kennen of te weigeren. Hierdoor kan de besluitvorming vlot plaatsvinden en het momentum van het initiatief worden vastgehouden. De kwartiermaker moet hiervoor gemandateerd worden door een collegebesluit. Bij

afwijzing van een aanvraag staan de gebruikelijke bezwaar- en beroepsmogelijkheden open. De kwartiermaker legt elk kwartaal verantwoording af aan het college. Aanvragen boven €5.000,- euro moeten door de kwartiermaker van een advies worden voorzien, waarna besluitvorming over de toekenning in het college van B&W zal plaatsvinden. Het college informeert de gemeenteraad ieder kwartaal over de toegekende stimuleringsbijdragen.

Zoals gezegd willen we initiatiefnemers niet afschrikken met strenge beleidsregels en lange lijsten aan criteria, maar er moeten wel bepaalde kaders/grenzen zijn. Hiervoor stelt de kwartiermaker een subsidieregeling en een aanvraagformulier op. We geven hier bij voorbaat al een basisset aan criteria/richtlijnen mee, waar een initiatief minimaal aan moet voldoen als er een stimuleringsbijdrage wordt gevraagd. In bijlage 3 geven we een voorlopige set criteria, van waaruit de kwartiermaker verder werkt.

De kwartiermaker gaat inventariseren welke subsidieregelingen de gemeente Steenbergen momenteel heeft voor initiatieven en onderzoekt of deze regelingen kunnen worden samengevoegd met het initiatievenfonds.⁴ We werken toe naar één budget voor alle initiatieven, om helderheid en efficiëntie in de hand te werken.

Communicatie

De kwartiermaker gaat direct na zijn of haar aanstelling een communicatieplan opstellen (in samenwerking met de partners en het taakveld communicatie). Hierin wordt een strategie uitgewerkt voor de communicatie rondom het kerngericht werken overheidsparticipatie. Het communicatieplan richt zich op verschillende doelgroepen (onder andere de inwoners, partners binnen het kerngericht werken, de ambtelijke organisatie) en zet hier verschillende middelen voor in (sociale media, traditionele media, lokale dag- en weekbladen, eigen media). De precieze invulling hiervan komt tot stand in samenspraak tussen de kwartiermaker, het taakveld communicatie en de relevante partners. In bijlage 5 worden brede kaders voor de communicatieaanpak gegeven. Er is voor het kerngericht werken/overheidsparticipatie over 2018 80 uur ondersteuning van het taakveld communicatie geraamd. Daarnaast gaat er per initiatief nog capaciteit gevraagd worden van het taakveld communicatie. Het is vooralsnog niet te zeggen wat voor inspanning dit gaat vragen. De trainee van de afdeling Beleid gaat een onderzoek doen om dit inzichtelijk te maken. Daarna moet hierover bij de perspectiefnota een afweging plaatsvinden.

Vanwege de nadruk die we leggen op het ophalen van de vragen en behoeften van inwoners en kernen, gaan we nadrukkelijk werken met wederzijdse communicatie. Om werk van te maken van wederzijdse communicatie met de inwoners (van monoloog naar dialoog), is samen met het taakveld communicatie gekeken naar de mogelijkheden rondom een burgerpanel. Dit is een systeem om inwoners te betrekken via digitale enquêtes, polls en forumdiscussies (waar nodig natuurlijk aangevuld met verdieping door het voeren van face-to-face gesprekken en bijeenkomsten). Langs dit middel kunnen we een zo helder mogelijk beeld krijgen van wat er leeft en speelt in de kernen, en vergroten we de persoonlijke inspraak(mogelijkheden) van de inwoners. Er zijn gesprekken gevoerd met verschillende bedrijven die deze service leveren. Er is een duidelijke voorkeur voor een leverancier. Wanneer het gevraagde budget wordt toegekend, begint de trainee van de afdeling Beleid begin 2018 met de praktische uitwerking, invoering en het opstellen van een beheerplan voor het burgerpanel.

---

⁴ Bijvoorbeeld de 'subsidieregeling stimulering leefbaarheid 2017' en 'subsidieregeling kunst en cultuur'.

Tijdspad

2018		
Wat	Wanneer	Wie
Werving kwartiermaker	Feb - april	Afdeling beleid + P&O
Implementatie burgerpanel	Feb - april	Trainee + taakveld communicatie
Opstellen communicatieplan	April - mei	Kwartiermaker + trainee
Laten landen in organisatie	April - doorlopend	Kwartiermaker
Procestaken kwartiermaker (opzetten initiatievenproces, aanvraagformulier, opzet stuur- en klankbordgroepen, etc.)	April - september	Kwartiermaker
Uitvoeren communicatieplan	Mei – doorlopend	Kwartiermaker
Kennismaking: één initiatief per kern	Mei – juli	Kwartiermaker
Verdere uitvoering plan van aanpak	Mei – doorlopend	kwartiermaker

Bijlage 1

Functiebeschrijving kwartiermaker kerngericht werken

In de functieomschrijving vertellen we wat de functie van kwartiermaker kerngericht werken inhoudt. Ook omschrijven we over welke kenmerken en capaciteiten de (kandidaat)kwartiermaker moet beschikken.

Aanleiding

De gemeente Steenbergen gaat de komende jaren toewerken naar een systeem van kerngericht werken. Met deze manier van werken willen we recht doen aan de eigen kracht en uniekheid van de zes kernen in de gemeente Steenbergen. We willen mensen en organisaties meer met elkaar in verbinding brengen en als gemeente in beter wederzijds contact komen met de gemeenschap. Het algemene doel hiervan is het verbeteren van de leefbaarheid, de sociale en fysieke veiligheid en de sociale cohesie. Een belangrijk onderdeel hiervan is overheidsparticipatie. Bewoners worden betrokken bij het maken van beleid en het nemen van besluiten. Zij weten immers het beste hoe de situatie is in hun eigen buurt. Daarnaast stimuleren we bewoners om klachten om te buigen naar kansen en zelf met ideeën en initiatieven te komen en uit te voeren. De ambitie is om de participatie van bewoners in de gemeente zo groot mogelijk te laten zijn, zowel in het meedenken als het meedoen. Voor de initiatieven ligt een extra focus op het sociale domein. De gemeente is samen met een drietal welzijnsorganisaties bezig met een kwaliteitsimpuls in het welzijnswerk. Hiervoor wordt in 2019 een nieuwe, brede welzijnsorganisatie ingericht. Met de versterking van het voorliggend veld door meer participatie en sterkere netwerken in de kernen, leggen we de basis voor meer preventief in plaats van reactief werken en het verbeteren van de (sociale) veiligheid.

De functie

Als kwartiermaker bent u verantwoordelijk voor het opzetten van de nieuwe manier van werken, zowel in de gemeentelijke organisatie als in de gemeenschap. Als aanjager van dit project weet u mensen (zowel intern als extern) te organiseren en te zorgen voor de juiste focus op de opdracht(en). U enthousiasmeert en motiveert en zorgt dat het kerngericht werken en overheidsparticipatie goed landt binnen de ambtelijke organisatie. Binnen de samenleving speelt u een rol binnen de benodigde netwerken. Ook bent u een (ver)bindende factor voor alle belanghebbenden bij het project. U hebt oog voor de belangen van de diverse betrokkenen maar als kwartiermaker stelt u zich onafhankelijk op. U kunt goed schakelen tussen verschillende doelgroepen, zoals de gemeentelijke organisatie, het bestuur, bewonersgroepen, verenigingsleven, zorg- en welzijnsorganisaties, en de sociale en fysieke wijkteams. U bent hiervoor goed aanspreekbaar en benaderbaar voor alle betrokkenen.

Als kwartiermaker heeft u een sleutelpositie binnen de overheidsparticipatie. U zet een initiatievenproces op, waarbij de kernbegrippen persoonlijk, snel, eenvoudig en integraal zijn. U kijkt samen met inwoners naar de mogelijkheden en kansen van een initiatief, legt de juiste verbindingen, en zorgt vervolgens dat het op de juiste plaats in de organisatie terecht komt. U zorgt niet voor de daadwerkelijke uitvoering van het initiatief, maar blijft wel aanjagen en stimuleren.

Aangezien het kerngericht werken onderdeel uitmaakt van de bredere kwaliteitsimpuls welzijnswerk, maakt u deel uit van het driemanschap kwartiermaker – beleidsmedewerker sociaal domein – manager van de nieuwe welzijnsinstelling. In deze samenstelling werkt u nauw met elkaar samen, onder andere om in samenspraak te zorgen voor afstemming en integraliteit.

U bent:

- communicatief vaardig, een mensenmens, iemand die weet te overtuigen, te inspireren en te enthousiasmeren;
- een netwerker pur sang die mensen met elkaar in verbinding weet te brengen;
- ervaren als kwartiermaker en/of heeft ervaring met organisatieverandering;
- iemand met natuurlijk gezag en bent in staat om cultuurverschillen te overbruggen;
- iemand die graag het initiatief neemt, snel verbanden ziet en oplossingsgericht is. U heeft lef, bent vindingrijk en creatief, staat stevig in uw schoenen en weet maximaal resultaat te behalen
- iemand met een HBO werk- en denkniveau
- Bij voorkeur afkomstig uit de gemeente Steenbergen

U kunt:

- fungeren als een ambassadeur voor het kerngericht werken, mensen anders na laten denken en samen kijken naar mogelijkheden.
- een coachende rol aannemen en ambtenaren, bewonersgroepen, organisaties en andere belanghebbenden begeleiden en samen doen komen.
- signalen uit de samenleving goed aanvoelen, voelen waar problemen en mogelijkheden zitten en u weet vervolgens hoe hier mee om te gaan.
- aansturing geven aan veranderingen en die ook aanjagen, stimuleren en ondersteunen vanuit een centrale plek in de organisatie;
- in ingewikkelde en complexe krachtenvelden opereren en bent in staat om daarin tot resultaten te komen.

Bijlage 2

Opdracht kwartiermaker kerngericht werken

In de opdracht kwartiermaker kerngericht werken vertellen we wat de opdracht aan de kwartiermaker kerngericht werken is. Hierin wordt dus duidelijk wat de kwartiermaker gaat doen en wat er van hem of haar verwacht wordt.

Aanleiding

De gemeente Steenbergen gaat de komende jaren toewerken naar een systeem van kerngericht werken. Met deze manier van werken willen we recht doen aan de eigen kracht en uniekheid van de zes kernen in de gemeente Steenbergen. We willen mensen en organisaties meer met elkaar in verbinding brengen en als gemeente in beter wederzijds contact komen met de gemeenschap. Het algemene doel hiervan is het verbeteren van de leefbaarheid, de sociale en fysieke veiligheid en de sociale cohesie. Een belangrijk onderdeel hiervan is overheidsparticipatie. Bewoners worden betrokken bij het maken van beleid en het nemen van besluiten. Zij weten immers het beste hoe de situatie is in hun eigen buurt. Daarnaast stimuleren we bewoners om klachten om te buigen naar kansen en zelf met ideeën en initiatieven te komen en uit te voeren. De ambitie is om de participatie van bewoners in de gemeente zo groot mogelijk te laten zijn, zowel in het meedenken als het meedoen. Voor de initiatieven ligt een extra focus op het sociale domein. De gemeente is samen met een drietal welzijnsorganisaties bezig met een kwaliteitsimpuls in het welzijnswerk. Hiervoor wordt in 2019 een nieuwe, brede welzijnsorganisatie ingericht. Met de versterking van het voorliggend veld door meer participatie en sterkere netwerken in de kernen, leggen we de basis voor meer preventief in plaats van reactief werken en het verbeteren van de (sociale) veiligheid.

De voornaamste opdracht voor de kwartiermaker is het (mede) opzetten van het kerngericht werken in de gemeente Steenbergen en het laten landen hiervan binnen zowel de gemeentelijke organisatie als de gemeenschap. De kwartiermaker gaat ook een kernrol spelen binnen overheidsparticipatie en wordt hiervoor het primaire aanspreekpunt voor zowel inwoners als ambtenaren.

De kwartiermaker gaat zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie een rol spelen. Voor de duidelijkheid zijn de opdrachten voor binnen en buiten de organisatie gesplitst.

Binnen de organisatie

- Het laten landen van het kerngericht werken binnen de ambtelijke organisatie. Het informeren, enthousiasmeren en inspireren op alle niveaus; beleidsmedewerkers, afdelingshoofden, college van B&W en gemeenteraad. Einddoel hierbij is dat het kerngericht werken als vanzelfsprekend is ingebed in het werkproces.
- Om overheidsparticipatie tot een succes te maken, is er een cultuuromslag binnen de ambtelijke organisatie nodig. De kwartiermaker gaat de medewerkers hierin begeleiden, hen inspireren, stimuleren en aanjagen.
- Het bewaken van de inbedding binnen de bredere kwaliteitsimpuls welzijnswerk. Hiervoor werkt de kwartiermaker nauw samen in het driemanschap beleidsmedewerker sociaal domein – kwartiermaker – manager van de nieuwe welzijnsinstelling.
- Het opzetten van een initiatievenproces binnen de gemeente, waarbij persoonlijk contact, snelheid, helderheid en integraliteit centraal staan. De kwartiermaker doet hierbij de intake

en kijkt samen met de initiatiefnemer naar de mogelijkheden, en zet het vervolgens weg in de juiste plaats in de organisatie. De kwartiermaker zal de initiatieven niet persoonlijk uitvoeren of begeleiden, maar deze wel blijvend aanjagen en stimuleren.

- Er is per 2018 een initiatievenfonds beschikbaar waar inwoners een beroep op kunnen doen. De kwartiermaker gaat zich buigen over de criteria en het toekenningsproces.
- Een communicatiecampagne opzetten rondom kerngericht werken en, vooral, overheidsparticipatie.
- Zorg dragen voor de evaluaties en rapportage aan de gemeenteraad en het college.
- Aansluiting zoeken tussen het kernwethouderschap en het kerngericht werken.

Buiten de organisatie

- Samen met de zes dorps- en stadsraden kijken naar hun wensen en mogelijke rol(len) binnen het kerngericht werken.
- De kwaliteit van de verbindingen in de dorpskernen stimuleren, daarbij kernfiguren in de kernen herkennen en activeren. Deze mensen en initiatieven in staat stellen om zelf hun verbindingen optimaal te benutten. Dit begint vanuit de dagelijkse praktijk waarin inwoners en professionals handelen.
- Het stimuleren van de partners in het kerngericht werken om nieuwe experimenten aan te gaan en te leren over de nieuwe verhoudingen. De kwartiermaker weet eigen belangen te verbinden met een gezamenlijk belang, verandervermogen uit te lokken en zelfsturendheid hierin te bewerkstelligen.
- De kwartiermaker gaat de gemeenschap stimuleren om in mogelijkheden te denken en met initiatieven te komen.

Samengevat is de kwartiermaker verantwoordelijk voor het laten landen van het kerngericht werken en overheidsparticipatie binnen gemeente en samenleving. De kwartiermaker is de spin in het web van het kerngericht werken, en weet dit netwerk ook in te zetten voor de overheidsparticipatie. De kwartiermaker zet lokale spelers in hun kracht en stimuleert partijen vooral intern, maar ook extern) om hun verantwoordelijkheid te nemen in het ophalen en uitvoeren van initiatieven. Hij of zij gaat de condities verkennen, initiëren, faciliteren en/of versterken, zodat de kernen zelf voor leefbaarheid, vitaliteit en sociale cohesie kunnen zorgen.

Bijlage 3

Voorstel brede criteria stimuleringsbijdrage

- Het initiatief draagt bij aan de sociale cohesie, veiligheid, maatschappelijke betrokkenheid en/of leerbaarheid in (een gedeelte van) de gemeente.
- Er moet draagvlak in de kern zijn. Er kan voor gekozen worden om kwantiteitseisen te stellen aan het draagvlak. Mogelijkheden hiervoor is kerngerichte stemming via het burgerpanel, een x aantal handtekeningen, goedkeuring van de desbetreffende dorps- of stadsraad, het aanbieden van een bezwaarperiode in het desbetreffende gebied, etc.
- Het initiatief moet maatschappelijke meerwaarde hebben
- Er moeten waarborgen voor de continuïteit van het initiatief worden aangebracht
- De initiatiefnemer moet de samenleving zelf op de hoogte houden van de voortgang en resultaten van het initiatief (eventueel met ondersteuning van de gemeente)
- Het initiatief moet raakvlak/relevantie hebben met ten minste één van de volgende zaken
  - Jeugdzorg
  - Passend onderwijs
  - WMO
  - Welzijn
  - Participatiewet
  - Verbetering van de openbare ruimte (op het gebied van bv. leefbaarheid, fysieke leefomgeving, kunst, etc.)
- Het initiatief heeft nog geen beroep gedaan op overige gemeentelijke subsidie en gaat dit in de toekomst ook niet doen. Initiatieven die in aanmerking komen voor overige gemeentelijke subsidiefondsen worden aanvankelijk uitgesloten voor stimuleringsbijdragen uit het initiatievenfonds. Mocht dit het geval zijn, dan is het aan de kwartiermaker om samen met de initiatiefnemer naar de overige mogelijkheden voor subsidies. Mochten er overige subsidies voor het initiatief van toepassing zijn, helpt de kwartiermaker de initiatiefnemer om hier wegwijs in te worden.
- Het initiatief is kleinschalig en nieuw. Het heeft niet eerder een stimuleringsbijdrage ontvangen, tenzij er sinds de laatste toekenning relevante wijzigingen hebben plaatsgevonden.

Bijlage 4

Voorstel initiatievenproces

De kwartiermaker wordt het eerste ambtelijke aanspreekpunt voor inwoners met een initiatief. Wanneer iemand zich meldt met een (idee voor een) initiatief, doet de kwartiermaker de eerste intake via een persoonlijk gesprek. Hierbij kijken ze samen wat de wensen en mogelijkheden zijn, wat er voor nodig is, wie mogelijke partners zijn, etc. Hier hoort ook een stukje verwachttingsmanagement bij; niet ieder initiatief zal (compleet) uitvoerbaar zijn, en het is essentieel dat de initiatiefnemer vanaf het begin duidelijk weet waar hij of zij aan toe is en wat er van de gemeente verwacht kan worden. De kwartiermaker gaat vervolgens binnen de organisatie op zoek naar de voor het initiatief relevante ambtenaar en bespreekt de mogelijkheden. Als de initiatiefnemer een stimuleringsbijdrage vraagt, oordeelt de kwartiermaker aanvankelijk over deze aanvraag. Bij bedragen tot € 5000,- kan de kwartiermaker deze zelf toekennen. Stimuleringsbijdragen boven dit bedrag worden op de agenda van het college geplaatst, waarbij de kwartiermaker het voorstel van een advies voorziet. Wanneer deze stappen zijn doorlopen, zet de kwartiermaker het initiatief weg op de juiste plaats binnen de organisatie. De kwartiermaker gaat niet zelf de initiatieven begeleiden of uitvoeren, maar blijft wel een oogje in het zeil houden. De kernbegrippen van dit nieuwe proces zijn persoonlijk, snel, eenvoudig en integraal.

Naast een nieuw initiatievenproces, gaan we ook inzetten op het actief ophalen en stimuleren van initiatieven. Hiervoor geven we de volgende punten mee:

- We richten binnen de gemeente een helder initiatievenproces in. Persoonlijk contact, snelheid en duidelijkheid staan hierbij centraal. De kwartiermaker speelt persoonlijk een hoofdrol in dit proces
- We maken het vernieuwde proces voor initiatieven bekend door middel van effectieve communicatie
- De kwartiermaker gaat actief de samenleving in om initiatieven te stimuleren en op te halen.
- Het is belangrijk de partners (bijvoorbeeld de wijkteams, raden, verenigingen, wijkzusters, etc.) mee te nemen in het initiatievenproces. Hierdoor raken ze er bekend mee en kunnen ze de werkwijze van dit proces, de mogelijkheden en ook de successen ervan mede uitdragen. Dit kan op verschillende manieren: van het doorverwijzen van een inwoner met een leuk idee naar de kwartiermaker tot aan zelf een probleem signaleren en een initiatief hiervoor opzetten. Vooral de wijkteams kunnen bij het signaleren een grote rol spelen.
- We maken duidelijke afspraken met de initiatiefnemer. Zo weten we wat we van elkaar kunnen verwachten en kunnen we elkaar hier ook op aanspreken.

Bijlage 5

In deze bijlage staan brede kaders voor de communicatieaanpak die bij dit plan van aanpak hoort. De kwartiermaker zal, in samenwerking met het taakveld communicatie, een communicatieplan opstellen. Met de hieronder beschreven kaders geven we alvast richting aan dit communicatieplan.

Brede kaders communicatieaanpak

- De uitgangspunten van het communicatiebeleid worden geborgd in de wijze van communiceren rondom het kerngericht werken.
- We stellen een communicatieplan op om het kerngericht werken effectief te communiceren, zodat zowel de mogelijkheden, als de deelnemers en hun rollen bij een breed publiek bekend zijn.
- De inwoners van de gemeente Steenbergen zijn de belangrijkste doelgroep. Andere doelgroepen zijn de partners binnen het kerngericht werken. Denk hierbij aan: Bewoners(groepen), dorps- en stadsraden, zorg- en welzijnsorganisaties, wijkzusters, jongerenwerk, woningstichtingen, politie (vooral de wijkagenten), brandweer, buurtpreventienetwerken en (sport)verenigen).
- In 2018 maken we de samenleving warm voor de uitrol van het kerngericht werken. Bijvoorbeeld door informatiebijeenkomsten in de kernen te organiseren. We leggen uit wat er gaat veranderen en wat dit voor effect zal hebben. Ook halen we input van inwoners op, zodat we dit kunnen verwerken in de verdere uitrol van het kerngericht werken.
- Wederzijdse communicatie is belangrijk, waarbij effectiviteit en efficiëntie bij het voeren van de dialoog centraal staan. We zetten een burgerpanel in om dit te bereiken en werken in het communicatieplan ook andere middelen uit om het voeren van de dialoog te verbeteren.
- In de communicatie besteden we specifieke aandacht aan de rol van de fysieke en sociale wijkteams: wat doen ze en wat kunnen de inwoners van ze verwachten? Daarbij is ook het vergroten van de zichtbaarheid van de beide teams is een belangrijk punt.
- Een belangrijk communicatiedoel is dat de mogelijkheden rondom overheidsparticipatie bekend zijn en/of makkelijk te vinden zijn voor de doelgroepen. Uitgangspunt daarbij is: Heeft u een idee? Dan kunt u terecht bij de kwartiermaker. Hierbij ligt de nadruk op persoonlijk en snel contact.
- Het is belangrijk dat de kwartiermaker bekend is bij zowel de Steenbergse samenleving als de ambtelijke organisatie. Iedereen moet op een gemakkelijke manier kunnen vinden wie de kwartiermaker is, wat hij of zij doet en hoe zij met hem of haar in contact kunnen komen.
- We dragen initiatieven en successen breed uit. Per project wordt er ook een communicatieparagraaf opgesteld, waarvoor de initiatiefnemer verantwoordelijk is. Waar nodig wordt de initiatiefnemer gefaciliteerd door de gemeente.

Bijlage 6

Overzicht financiën 2018-2020 Kerngericht werken en overheidsparticipatie

	Structureel 2018	Incidenteel 2018	2019	2020
Kwartiermaker kerngericht werken / overheidsparticipatie (0.6 fte)		€55.000,-	€55.000,-	€55.000,-
Initiatievenfonds		€50.000,-		
Burgerpanel		€8.000,-	€ 3.540	€ 3.540
Totaal		€113.000,-	€ 58.540,-	€58.540,-